

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-651112-X/10/MJ

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Warszawa, dnia 3 grudnia 2010 r.

Pani
Ewa KOPACZ

Minister Zdrowia

Szanowno Pani Minister

W związku z wejściem w życie ustawy z 8 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 81 poz. 529), ujawnił się problem konsekwencji całkowitego zakazu palenia wyrobów tytoniowych w zakładach psychiatrycznych oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych o profilu psychiatrycznym.

We wnioskach kierowanych do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich pracownicy placówek psychiatrycznych wskazują, że wprowadzenie całkowitego zakazu palenia jest trudne do zrozumienia dla pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, którzy najczęściej nie mają możliwości podjęcia świadomej walki z nałogiem. Zakaz ten odbierany może być przez nich jako dodatkowa, nieuzasadniona uciążliwość. W opinii wnioskodawców istnieje więc duże prawdopodobieństwo, że jego egzekwowanie spowodować może potrzebę częstszego stosowania środków przymusu bezpośredniego. Nadto w placówkach, w których całkowity zakaz palenia i posiadania papierosów wprowadzono wcześniej, obserwowany był wzrost agresywnych zachowań wśród palących pacjentów, a także miały miejsce przypadki nielegalnego handlu papierosami oraz

wymuszania na współpacjentach określonych zachowań i „usług” w zamian za papierosy. Wnioskodawcy wyrażają też wątpliwość, czy tak dalekie ograniczenie praw pacjentów psychiatrycznych, narażające ich na dodatkowy silny stres, pozostaje w odpowiedniej proporcji do celu leczenia psychiatrycznego.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do przedstawionego problemu.

Łęka wprawy srodka

Żeno Jipow